

فرهنگ و جایگاه اجتماعی آن در فعالیتهای شهرداری

✦ ولی بختیاری

نیست. نگاهی عمیق تر به مسأله فواید بی شمار و ✦ تماشاخانه ایرانشهر اثرات ماندگار این سرمایه گذاری را در ابعاد کیفی متجلی می‌سازد. کالا و فضای فرهنگی عناصر فرهنگ ساز تولید خواهد نمود و بی‌شمارند فواید این عناصر اما نگاهی بصیرمی‌طلبد.

۲- برخلاف نگاه سنتی به مقوله توسعه فضاهای فرهنگی که بطور عمده در وجه فیزیکی شهرسازی خلاصه می‌شود. دیدگاه امروز در کنار تلاش برای ساخت و سازهای ضروری و تداوم احداث مجموعه‌های

۱- با توجه به گسترش حوزه فعالیت شهرداریها در مسائل فرهنگی - اجتماعی و زیربنایی بودن اثر فرهنگ و جایگاه اجتماعی آن در فعالیتهای شهرداری، سرمایه گذاری و تأمین منابع مالی در این بخش نگاهی نو، درازمدت و همه جانبه می‌طلبد. فعالیتهای فرهنگی نوعی سرمایه گذاری هستند و نتایج این فعالیتهای به همان نسبت که ظاهراً " ملموس و قابل اندازه گیری نیست اما تأثیرگذار و ماندگار می‌باشد.

تأکید بر داشته‌های فرهنگی غنی و متبلور ساختن آن در قالب فعالیتهای فرهنگی فضای ویژه و مطلوب خود را می‌طلبد. تعاملات فرهنگی ماندگارترین رفتارها را به اجتماع عطا می‌نماید.

صرفه جوئی‌های ظاهری و کمی در فعالیتهای فرهنگی ضررهای پنهان و طولانی مدت در عرصه اجتماع بجا خواهد گذاشت که تنها نخبگان با مذاقه در احوال روزمره پی به آن می‌برند.

آنچنان که از مجموعه مباحث این شماره مجله هم برمی‌آید سرمایه گذاری و تأمین منابع مالی پروژه‌های فرهنگی - اجتماعی شهری چندان مقرون به صرفه

فرهنگی، مبتنی بر تعریف تازه ای است. این تعریف بر اهمیت وجه ذهنی و غیرمادی عنصر فرهنگ شامل مشترکات و پیشینه و تاریخ شهر و مردمانش، نیازهای روانی و عاطفی شهروندان، نقش مدیریت کلانشهری در فرهنگ سازی با توسعه امکانات لازم و بسترسازی برای گسترش فرهنگ عمومی تأکید می‌کند. توجه بیشتر به عناصر غیرمادی شهرسازی چون زیبایی شناسی شهری و پاسخگویی به نیازهای عام مردم چون آرامش، احساس امنیت و احترام اجتماعی و حقوق فردی شهروندان و نیازهای خاص تر چون هنر و فرهنگ، از ویژگیهای این دیدگاه است.

سرمایه گذاری مادی و معنوی برای بازدهی درازمدت فرهنگی و تأثیرگذاری مثبت بیشتر و عمیق تر بر ذهنیت شهروندان در جهت شکوفایی هرچه بیشتر نیروهای بالقوه و خلاقیت‌های موجود در نسل‌های مختلف جامعه در سطح کلان نیز تعریفی از توسعه فرهنگی است. بخش مهم دیگری از توسعه فضاهای فرهنگی، توجه به ریشه‌های فرهنگی در همه زمینه‌ها از جمله در حوزه سازه‌های شهری است. توجه کلان نگر به موضوعات فرهنگی در شهر و توسعه فضاها به جریان اقتصاد و اقتصاد فرهنگی شهر نیز یاری می‌رساند. اساساً "اجرای طرح‌هایی امکانپذیر خواهد بود که از نظر اقتصاد فرهنگی به شهر می‌نگرند".

♦ پردیس ملت

شرکت توسعه فضاهای فرهنگی در ادامه ی خدمات و احداث فضاهای مورد نیاز به منظور گسترش زیرساخت‌های توسعه‌ی پایدار فرهنگ شهری و نهایتاً در راستای اهداف تعیین شده در (طرح جامع توسعه ی فضاهای فرهنگی شهر تهران) در کنار پاسخ گفتن به مجموعه ی متنوعی از مطالبات عمومی و نیازهای شهر در زمینه ی مراکز و فضاهای فرهنگی، هنری، مذهبی، ورزشی و...، مرحله ای از سلسله مراحل طراحی و برنامه ریزی و نیز بخش‌هایی از برنامه‌های اجرایی خود را پشت سر نهاده و از پس به ثمر رساندن طرح‌هایی از قبیل بازسازی (سینمای آزادی)، احداث و آغاز بهره برداری پردیسهای سینمایی (پارک ملت)، تماشاخانه ی ایرانشهر، پردیس زندگی و مجموعه فرهنگی خانواده... برنامه‌ها و طرح‌های گسترده ای در راستای توسعه و غنای فضاهای پیش گفته تدارک دیده است.*

در این بخش به معرفی سه پروژه اجرا شده این شرکت با ویژگیهای خاص می‌پردازیم.

پردیس ملت

پروژه مجموعه سینمایی پارک ملت در زمینی به مساحت ۶۰۰۰ مترمربع در منتهی‌الیه پارک ملت اجرا گردیده است.

این مجموعه با توجه به استقرار در محوطه پارک از کلیه مزایای آن به‌عنوان محوطه بهره‌مند است. در بررسی‌های صورت گرفته در خصوص پارک‌های شهر تهران، پارک ملت با توجه به مؤلفه‌های برنامه‌ریزی شهری به‌عنوان پارکی با عملکرد شهری و با حوزه

♦ پردیس آزادی

به ایجاد سه فضای باز و کشیده گردید. فضای اول در زیرزمین مربوط به فعالیت‌های نمایشگاهی، فضای دوم در همکف به گالری سرپوشیده ورودی و فضای سوم در بالاترین سطح به رستوران و مجموعه اختصاص پیدا کرده‌اند.

این سه فضای باز افقی توسط دو فضای عمودی در دو سوی خود که شامل فضاهای انتظار و خدماتی است به یکدیگر متصل شده‌اند.

ارتباطات مجموعه شامل راهروها، پله‌های برقی و آسانسورها نیز از فرم سالن‌ها و این فضاهای باز ناشی می‌گردند. کشیدگی و انحناهای خاص فرم پروژه و وجود مقاطع متغیر عرضی ناشی از آن، امکان طرح شیبراه‌های نرم و موج را در طول پروژه و در جبهه‌شمالی مهیا گردانید. بنابراین همانند پیاده‌روها و مسیرهای بافراز و نشیب درون پارک، فضای حرکتی پروژه مذکور احساسی از تداوم فضای پارک را در درون پروژه ایجاد نموده و مناظر بدیعی را در هنگام حرکت فراهم می‌آورد.

در نهایت فرم پروژه و عناصر موجود در درون آن خود را با شکل سایت هماهنگ کرده و به صورت یکپارچه، همانند موجودی زنده که دارای اجزایی مرتبط و منتج از یکدیگر است عمل می‌نماید.

به منظور اقتصادی نمودن پروژه فضاهایی در مجموعه ایجاد شده که بخش قابل توجهی از هزینه‌های پروژه را جبران می‌نماید.

نفوذ بسیار وسیع شناخته می‌شود. ضمن آنکه از نظر کارکردهای آموزشی و پژوهشی تخصصی، می‌تواند دارای عملکردهای خاص نیز در حد حوزه نفوذ شهری باشد. بنابراین احداث این پروژه نه تنها ضرورت منطقه‌ای را که با توجه به وسعت و جمعیت آن دارای کمبودهای شدید فضاهای فرهنگی و سینمایی است برطرف می‌نماید بلکه حوزه نفوذ آن کل شهر را متأثر می‌سازد.

پروژه فوق با زیربنای ۱۵۰۰۰ مترمربع، شامل ۴ سالن سینما هریک به ظرفیت ۳۰۰ نفر و یک سالن نمایش کوچک به ظرفیت ۴۰ نفر به همراه فضاهای نمایشگاهی، رستوران و کافی‌شاپ، فروشگاه کتاب و محصولات فرهنگی و فضاهای اداری و خدماتی موردنیاز قادر است در ساعات پیک، جمعیتی در حدود ۲۵۰۰ نفر را در خود جای دهد.

سازماندهی فضاهای پروژه با توجه به فرم کشیده و نامعین زمین و امکان ایجاد دو سالن نمایش در روی زمین و دو سالن دیگر در زیرزمین به گونه‌ای تنظیم گردیده است که ایده‌ای از فضا را هماهنگ با برنامه و سازه پروژه مطرح و با طبیعت زیبای محیط خود تلفیق گردد.

بنابراین با استفاده از اتصال شیب گردان دو سالن نمایش در امتداد یکدیگر، ایوان سرپوشیده بزرگی ایجاد گردید. که دستاورد اصلی پروژه برای شهر محل گفت‌وگو و تبادل نظر، اجرای مراسم و رویدادهای متنوع فرهنگی و اجتماعی خواهد شد. تأثیر این استراتژی در سازماندهی فضایی عناصر پروژه منجر

◆ پردیس آزادی

پردیس آزادی

اول - نمای معرف: «مجموعه سینمایی آزادی»

گرداگردش را شیشه گرفته و مشرف است به نمای عمومی شهر.

- مجموعه پنج تالار نمایش فیلم دارد، در طبقه‌های سوم و چهارم و پنجم.
- مجموعه سه سیستم مجزای پله‌برقی دارد، یکی از نخستین طبقه‌ی زیرزمین می‌آید و می‌رسد به طبقه‌ی دوم. پله‌برقی‌های این قسمت دقیقاً در قسمت میانی بنا قرار گرفته و واحدهای فروشگاه‌های و فرهنگی این طبقات همگی حول این سیستم چیده شده‌اند. دومین مجموعه‌ی پله‌برقی‌ها از طبقه‌ی همکف - طبقه به طبقه - می‌آید بالا تا به طبقه‌ی پنجم، و در سوی دیگر خیابان، پشت تالارها، سومین سیستم تعبیه شده که حرکتش رو به پایین است و مراجعان را از طبقات مختلف اول تا پنجم می‌برد پایین. کنار هر سه‌ی این سیستم‌ها ضمناً پله‌هایی ثابت نیز طراحی شده که در مواقع معمول و نیز - به خصوص - در موارد اضطراری جهت انتقال تماشاگران به بیرون مورد استفاده قرار می‌گیرد. زمان مورد نیاز برای تخلیه‌ی کامل مجموعه در صورت وقوع هر مشکلی فقط چهار دقیقه است.
- مجموعه دو آسانسور دارد؛ هر کدام با ظرفیت ۱۲ نفر، که از طبقه‌ی نخست زیرزمین تا طبقه‌ی پنجم بنا امتداد دارند.
- مجموعه چهار تریا دارد، یکی در طبقه‌ی نخست زیرزمین، دومی در نیم طبقه‌ی میان طبقات سوم و چهارم، سومی در نیم طبقه‌ی میان طبقات چهارم و پنجم، چهارمی در نیم طبقه‌ی میان طبقه‌ی پنجم و رستوران. تریاها در موارد و جاهایی با تالارهای انتظار مجموعه نیز همپوشانی دارند.
- پارکینگ مجموعه در ضلع شرقی سینما در دست احداث است، پارکینگ طبقاتی با ظرفیت تقریبی ۴۰۰ الی ۵۰۰ دستگاه خودرو.
- مجموعه از طبقه‌ی نخست زیرزمین تا طبقه‌ی دوم فروشگاه‌هایی را در بر گرفته که اقسام تولیدات فرهنگی و رفاهی را عرضه می‌کنند. بدین ترتیب «مجموعه‌ی سینمایی آزادی»

- «مجموعه‌ی سینمایی آزادی» در زمینی به مساحت تقریبی ۸۵۰ مترمربع بنا شده و زیربنای آن حدود ۱۲۰۰۰ مترمربع است.
- مجموعه‌ی حاضر دربرگیرنده‌ی هشت طبقه است، دو طبقه پایین‌تر از سطح زمین، یکی همکف، و پنج طبقه‌ی دیگر هم روی آن‌ها.
- در فاصله‌ی میان طبقات یکم تا پنجم اختلاف سطح‌ها و نیم طبقه‌هایی، که تریاهای مجموعه و نیز امکاناتی دیگر درون آن تعبیه شده‌است.
- در ارتفاع ۶۰ متری بنا، یعنی روی طبقه‌ی آخر، رستوران مجلی ساخته شده است که

◆ پردیس ملت

◆ پردیس آزادی

◆ تماشاخانه ایرانشهر

کوشیده در زمینه‌های مختلف و متنوعی نیازهای گوناگون مخاطبانش را رفع کند و پاسخ گوید.

دوم - نمای نزدیک: سینما

- از پنج تالار مجموعه دوتا در طبقه سوم است، دوتای دیگر در طبقه چهارم، و آخری و بزرگ‌ترین‌شان در طبقه پنجم.
- تالارهای طبقات سوم و چهارم هر کدام ۱۵۰ صندلی ظرفیت دارند. تالار طبقه پنجم هم ۵۱۷ تماشاگر در درون خود می‌پذیرد. بدین ترتیب ظرفیت تماشاگران کل مجموعه می‌شود عدد ۱۱۱۷.
- امکانات پخش صوت و تصویر تالارها مطابق با آخرین فن‌آوری‌های جهانی این عرصه‌هاست، برگزیده از مجموعه‌ی تولیدی دو شرکت که در این حوزه در سطح جهان معتبرترین‌اند: شرکت‌های PREVOST و CINEMECCANICA.
- این امکانات پخش به دو گونه‌اند: یکی امکانات معمول پخش فیلم ۳۵ میلی‌متری مرسوم، و دیگری امکانات پخش دیجیتال که گستره‌ای از لوح‌های فشرده تا حتی امواج ماهواره‌ای را در بر می‌گیرد و می‌تواند فیلم‌هایی را همزمان با پخش در تالارهایی در دورترین نقاط جهان، با کیفیت عالی، بر پرده‌ی بزرگ به نمایش درآورد.
- تالار بزرگ «آزادی» به گونه‌ای طراحی و تجهیز شده که در زمانی بسیار اندک قابل تبدیل به تالاری مجهز برای اجرای زنده‌ی موسیقی، قابل صداسازی با کیفیت ممتاز، نیز هست.
- صندلی‌های تالارها مطابق‌اند با جدیدترین استانداردهای بهداشتی و طبی دنیا.

سوم - نمای عمومی: ایمنی

- امکانات آکوستیکی بنا، پرده‌ها، موکت، و روکش صندلی‌ها در سراسر مجموعه همگی از موادی غیرقابل اشتعال ساخته شده‌اند.

- مجموعه یک سیستم اعلام حریق دارد که به یاری حسگرهایی - تعبیه شده در سقف تمام بخش های مجموعه - هرگونه دود یا اشتعال را تشخیص و درجا به مدیریت ایمنی مرکز خبرمی دهند.
- برای اطفای حریق های احتمالی در مجموعه سه راهکار پیش بینی شده: ۱- سیستم افشانک، که لوله هایش در کل سقف های مجموعه نصب شده و هر لحظه می توانند روی هر نقطه در هر کجای بنا آب بپاشند.
- ۲- جعبه های آتش نشانی که در جای جای مجموعه لوازم مورد نیاز جهت خاموش کردن و فرونشاندن آتش را در اختیار می گذارند. ۳- کپسول های اطفای حریق، محتوی پودر گاز دی اکسید کربن که به کار نشاندن آتش های کوچک و موضعی می آیند.
- سیستم برق اضطراری برای تمام قسمت های مجموعه پیش بینی شده و در هر لحظه به محض قطع برق در هر بخش، سیستم برق اضطراری ویژه ی آن به صورت خودکار فعال می شود.
- سیستم عمومی حفاظت و ایمنی مجموعه BMS است، مخفف Building Manager System. این سیستم هوشمند به گونه ای تعبیه شده که کل بخش های تأسیسات و تجهیزات موجود را در بر می گیرد و حسگرهایش در هر نقطه از بنا این قابلیت را دارند که به مرکز هدایتگر مرکزی سیستم علامت بفرستند و هر اخلال یا کارکرد نامطلوبی را گزارش دهند. بدین ترتیب به محض وقوع مشکلی در هر بخش یا هر سیستم از مجموعه می توان به سرعت تمامی بخش های دیگر مرتبط را نیز غیرفعال کرد و تدابیری برای از بین بردن مشکل انجام داد.
- مصالح بنا همگی به لحاظ زمانی پدیدارند و در هر بخش و موضعی از ساختمان - مستقلاً - قابل تعویض.
- تجهیزات فنی مجموعه به طور کل در پشت سقف های کاذب تعبیه شده و بنابراین برای هر تغییر و تعویضی به سهولت در دسترس اند.
- مجموعه تا حد ممکن سبک سازی شده و در برابر زلزله تا ضریب بسیار بالایی مقاوم است.

پردیس ملت

تماشاخانه ایرانشهر

تماشاخانه ایرانشهر

◆ پردیس ملت

◆ پردیس آزادی

◆ پردیس ملت

چهارم - نمای متحرک: دیگر امکانات

- ۹ سیستم هواساز تمام مدت در حال تهویه‌ی هوای مجموعه‌اند.
- مجموعه یک سیستم گرماساز مرکزی دارد که در مواقع سرما کل طبقات را پوشش می‌دهد.
- نمازخانه‌های مجموعه در دومین طبقه‌ی زیرزمین قرار گرفته.
- شماره‌ی تلفن «مجموعه‌ی سینمایی آزادی» پنج رقمی ست: ۸۴۴۸۰.
- نشانی وبسایت مجموعه این است:

<http://www.azadi-cinema.com>

- وبسایت مجموعه امکانات مختلف و بسیاری به مخاطبان عرضه می‌کند، از قبیل مسیره‌های دسترسی به مجموعه از جهات مختلف و امکانات دسترسی‌ای چون مترو، اتوبوس و تاکسی؛ اطلاعات پیرامون فیلم‌های در حال نمایش، پیش‌تر اکران شده، و نیز برنامه‌های آینده شامل عناوین فیلم‌ها و مشخصات عوامل‌شان، خلاصه‌ی داستان، نوبت‌ها و ساعت‌های پخش و...

- در وبسایت مجموعه می‌توان پلان هر تالار را دید، منظر و زاویه‌ی دیدار فیلم را از هر یک از صندلی‌های تالار مشاهده کرد و سنجید، و سپس جا و صندلی دلخواه را برای روز و ساعت مشخصی رزرو کرد.

- سایت بخش فروش الکترونیک محصولات جانبی فیلم‌ها را هم دارد: پوسترها و فیلمنامه و لوح فشرده و هر آنچه مرتبط با فیلمی‌ست؛ و در کنار این‌ها انبوهی محصولات فرهنگی و هنری دیگر را نیز عرضه می‌کند.

- در بخش گالری سایت می‌توان عکس‌های فیلم‌های در حال نمایش را دید، تکه‌هایی از موسیقی‌شان را شنید، و به تماشای «نمونه فیلم»ها (آنونس) هانشست.

- جدای این‌ها سایت مجموعه قامت یک خبرگزاری فرهنگی را نیز خواهد داشت که

با حفظ اصالت سبک معماری ایرانی آغاز قرن حاضر خورشیدی، در نخستین گام از افتتاح و بهره برداری سلسله تالارهای نمایشی جدید، فالی نیک و آغازی خجسته است از پس انتظاری طولانی که هنرمندان و دست اندرکاران هنر نمایش برای گسترش فضاها و امکانات تازه در زمینه ی حرفه ی ارزشمند و مردمی خود متحمل شده بودند.

پرده دوم:

تماشاخانه ی ایرانشهر در زمینی به مساحت ۲۵۰۰ مترمربع و زیربنای مجموعاً ۳۷۰۰ مترمربع، همرا با ۶۰۰ مترمربع محوطه سازی پیرامونی، در ساختمانی جدید که بقایای دو ساختمان قدیمی کاملاً بازسازی شده را به هم وصل کرده است، مشتمل است بر دو تالار ویژه ی اجرای نمایش، همراه با فضاهای ضمیمه شامل: تالار انتظار بزرگ و مشترک، فضاهای کوچکتر و جداگانه ی انتظار برای هر تالار نمایش، و فضای عرضه ی کتاب، مطبوعات و محصولات فرهنگی در طبقه ی همکف؛ فضا و امکانات پشتیبانی اجراهای نمایشی از قبیل کارگاه ساخت دکور، خیاطخانه، آرشیو لباس، رختکن‌ها، اتاق‌های متعدد چهره پردازی و

با تمرکز بر اخبار سینمایی، دیگر اخبار و رویدادهای عرصه‌های مختلف فرهنگی را هم بازتاب و پوشش می‌دهد.

برنامه‌ریزی مالی پروژه:

مجموعه سینمایی آزادی از آن دسته از پروژه‌هایی که هیچ گونه بار مالی برای شهرداری تهران نداشته است. شهرداری تهران تنها با پرداخت نیمی از بهای زمین پروژه (مشارکت با حوزه هنری)، بخش اعظم هزینه‌های ساخت پروژه را از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی تامین و پروژه را اجرا نمود.

تماشاخانه ایرانشهر

پرده اول:

تماشاخانه ی ایرانشهر، به دلیل موقعیت مکانی آن در جغرافیای مرکزی تهران، نزدیکی اش به محورهای فرهنگی شناخته شده ی شهری (با دانشگاه‌ها، تالارهای هنری، مراکز تولید، نشر و عرضه ی کتاب) و دسترسی آسان از هر سوی شهر، و هم به علت پیوندی که با مجموعه ی ارزنده ی (باغ هنرمندان) و فضای مناسب و امکانات فرهنگی گرد آمده در آن (مهم ترین شان: خانه ی هنرمندان) را دارد، و البته

سرویس‌های بهداشتی در طبقه ی زیرین، اتاق‌های نور و صدا، بخش اداری، کافه و رستوران و تراس تابستانی در طبقه ی بالا. سیستم ایمنی، مصالح ضد حریق و دوربین‌های مدار بسته در سراسر ساختمان، دیزل ژنراتور جهت تأمین برق در مواقع اضطراری و دستگاه‌های هواساز جداگانه برای هر تالار از دیگر امکانات مجموعه است. فضای پشت صحنه ی هریک از تالارها از طریق پلکانی مستقیماً به طبقه ی زیرین؛ اتاق‌های چهره پردازی و کارگاه‌های فنی دسترسی می‌یابد.

پرده سوم:

تالارهای تماشاخانه ی ایرانشهر برمبنای همپایی نیاز گروه‌های اجرایی به فضای اجراهای (کلاسیک) و (مدرن) بر این دو مبنای طراحی شده اند:

تالار شماره ی ۱

تالار شماره ی یک با برج صحنه، سکو، پیش صحنه، پرده‌های برقی، پوشش اکوستیک، پایه‌های متحرک پیشرفته برای سوار کردن انواع پروژکتور یا دکور، تجهیزات حرکتی و امکانات حرفه ای (جلوه‌های ویژه) برصحنه و صندلی‌های ثابت

تماشاگران، مهیای ارائه ی اجراهایی به شیوه ی کلاسیک، و البته بهره مند از تجهیزات نور و صدای بسیار پیشرفته ی دیجیتال است. این تالار در هر اجرا گنجایش ۲۵۰ تماشاگر خواهد داشت.

تالار شماره ی ۲

تالار شماره ی دو دارای قابلیت چیش به شیوه‌های مختلف و کارگاهی، و تنظیم نسبت صحنه با جایگاه تماشاگران (شامل شش دستگاه سکوی ۴۸ نفره با طبقات کشویی) نه تنها از امکان جابه جایی، بلکه با تمهیدات ساده ی مکانیکی و الکترونیکی از امکان فشرده سازی و کاهش یا افزایش نیز برخوردار است.

گرچه با چیش‌های مختلف امکان افزایش این گنجایش نیز هست اما در شرایط متعارف صندلی‌های این تالار پذیرای ۲۸۸ تماشاگر خواهند بود. امکانات دیجیتال نور و صدا، اکوستیک، و ایمنی ضد حریق در این تالار نیز از استانداردهای پیشرفته ی جهانی برخوردار است.

برنامه‌ریزی مالی پروژه:

کل هزینه‌هایی اجرایی پروژه از محل اعتبارات مصوب شهرداری تهران تأمین و پروژه اجرا شد.

پی‌نوشت:
* - باغ موزه دفاع مقدس، باغ کتاب تهران، ورزشگاه جانیازان، مرکز تئاتر حرفه ای، مرکز نمایشهای آئینی، پردیس‌های سینمایی راگا و جوانه با نگاه جریان اقتصادی و اقتصاد فرهنگی در دست اجراست. شهرداری بزرگ تهران، تهران سرای قرآن، تالار بزرگ شهر، گذر سرو، از پروژه‌های آتی معاونت اجتماعی، فرهنگی شهر تهران هستند که شاید در آینده بتوان به ارزیابی آنها پرداخت.

در تهیه این گزارش از منابع خبری و تصاویر شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران بهره برداری شده است

منبع:

۱- آتاری، الهام ۰۰۷۶-ممشهری